

Η δράση του κολλυβαδικού κινήματος στην ελληνική επικράτεια (Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=164433>]

Στη Σκιάθο στο περίφημο Μοναστήρι του Ευαγγελισμού μαζί με τον Όσιο Νήφωνα ασκήτευσαν ο Απολλώ ο Πελοποννήσιος με τους δύο αδελφούς του Ιγνάτιο και Απολλόδωρο, Γρηγόριος ο Νισύριος και Γρηγόριος ο Χατζησταμάτης. Αυτός ηγουμένευσε για δύο έτη μετά την κοίμηση του Οσίου Νήφωνος και κοιμήθηκε το 1816. Τον διαδέχθηκε ο Φλαβιανός Ρίζος, από την Άρτα, άνδρας δραστήριος, πολύ συνετός και λόγιος που διατηρούσε σχέσεις με επίσημα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και το Μεγάλο Διδάσκαλο Κωνσταντίνο Οικονόμου τον εξ Οικονόμων. Αυτόν διαδέχθηκε για λιγότερο από ένα χρόνο ο ιερομόναχος Βικέντιος (1821) και αυτόν ο Αλύπιος, αδελφός του Σκιαθίτη λογίου Επιφανίου Δημητριάδη, ο οποίος πρότερον ασκήτεψε στο νησί Παραπόλα του Αργολικού κόλπου. Κοιμήθηκε ειρηνικά το 1830, για να κληθεί πάλι στην ηγουμενία ο Φλαβιανός, ο οποίος ηγουμένευσε μέχρι το 1849, αφού προηγουμένως για ένα χρόνο ηγουμένευσε ο από τη Σάμο Κασσιανός.

Στη Σκιάθο ασκήτευσαν ακόμη Αγάθων ο Χίος, Σισώης ο Κεφαλλήν, ο οποίος αργότερα χρημάτισε και ηγούμενος της Μονής της Ικαρίας, ως εξόριστος ο Πορφύριος από τη Θήρα, που κοιμήθηκε το 1852, ο παραδελφός του Αγίου Νικοδήμου Νεόφυτος ο Σκούρτος, ο Ιωάσαφ ο Χίος, από τη Βατοπεδινή Σκήτη του Αγίου Δημητρίου, ο Ιωάσαφ ο Ρόδιος από την ίδια Σκήτη καθώς και ο Ευθύμιος ο Σταυρουδάς, Γέροντας του Καρακαλλινού Κελλίου των Εισοδίων της Θεοτόκου, παραδελφός και βιογράφος του Αγίου Νικοδήμου. Αυτός διακρίθηκε ως πνευματικός της Σκιάθου, σύμφωνα με το επισκοπικό γράμμα του τότε Σκιάθου και Σκοπέλου Ευγενίου και συνέδραμε στον πνευματικό του αγώνα τον τότε βαρειά δοκιμαζόμενο Σκιαθίτικο λαό. Τέλος στο νησί διέλαμψε ο «έσχατος των Κολλυβάδων» ο λόγιος ιερομόμαχος Διονύσιος ο Επιφανιάδης, ο σεπτός Ηγούμενος

και ανακαινιστής του Μοναστηριού της Παναγίας τη Κουνίστριας, της πολιούχου της Σκιάθου και σεβάσματος όλων των Κολλυβάδων. Αυτός γενήθηκε το 1802, εξορίσθηκε για τις αγωνιστικές αντιλήψεις του στην Ύδρα και στη Θήρα και κοιμήθηκε οσιακά στη Σκιάθο στις 30 Δεκεμβρίου του 1887.

Ο νηπτικός πατέρας, πρωτεργάτης του κολλυβαδικού ζητήματος, Αρχιεπίσκοπος Κορίνθου Μακάριος, γόνος της αγιοτόκου οικογενείας των Νοταράδων, από τα Τρίκαλα της Κορινθίας, μετά την υπέρ της ευσεβείας περιπέτειά του, που του στοίχισε την απομάκρυνσή του από τον αποστολικό θρόνο της Κορίνθου αποσύρθηκε στη Μονή της Θεοτόκου, στην Ύδρα. Μετά το τέλος του Ρωσοτουρκικού πολέμου πήγε στη Χίο και στον Άθωνα, όπου, όμως, είχε ξεσπάσει η έρις των Κολλυβάδων. Στεναχωρημένος επέστρεψε στη Χίο και κατόπιν στην Πάτμο, όπου ίδρυσε το ησυχαστήριο της Παναγίας της Κουμάνας και παρέμεινε για δέκα χρόνια (1782-1793). Εκεί συνάντησε τον Όσιο Νήφωνα το Χίο μαζί με το Γέροντα Αθανάσιο και τον παπα-Γρηγόριο το Νισύριο. Με προτροπή του Νήφωνος πηγαίνει ο Άγιος Μακάριος στους Λειψούς, όπου έκτισε ερημητήριο, αλλά δεν παρέμεινε πολύ. Μετά από σύντομη άσκησή του σε μικρό κελλί στην περιοχή του χωριού Μύλοι της Σάμου, εκεί που αργότερα ο υποτακτικός του Κωνστάντιος έκτισε Ναό φερώνυμό του, ο οποίος μέχρι σήμερα αποτελεί προσκύνημα με μεγάλη θαυματουργική παράδοση, επανήλθε στην Πάτμο και ακολούθως πήγε στην Κόρινθο, για το θάνατο του πατέρα του, στη Χίο και τη Σμύρνη. Στη Χίο ίδρυσε Κάθισμα στο όνομα του Αγίου Πέτρου κοντά στους Βροντάδες. Από εκεί πήγε στην Ικαρία με σημαντική οικονομική βοήθεια για το κτίσιμο του Μοναστηριού του Αγίου Νήφωνος στο όνομα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Ζούσε μαζί με το γέρο διακονητή του Ιάκωβο το Χίο, που παρέμεινε κοντά του μέχρι την τελευταία του και τον Όσιο Νείλο τον Καλόγνωμο, τον οποίο είχε κάνει μοναχό στην Ικαρία ο Όσιος Νήφων και ο οποίος επιστρέφοντας στη Χίο ίδρυσε το Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στα Ρεστά. Το Μοναστήρι αυτό καθαγίασε με τους ιδρώτες του και τον τάφο του και ο μεγάλος διδάσκαλος, Άγιος Αθανάσιος ο Πούλιος από τον Κώστο της Πάρου, ο επονομαζόμενος Πάριος, ο οποίος κατέφυγε σε αυτό μετά την αποχώρησή του από τη Σχολή μαζί με τον υποδιδάσκαλό του στη Σχολή Ιωσήφ από το Φουρνά της Ευρυτανίας και τον Ανανία. Ο Άγιος Αθανάσιος ο Πάριος είχε λάβει το δεύτερο βαθμό της ιερωσύνης το 1771 από τον Άγιο Μακάριο.

(συνεχίζεται)